

genom förrycka lagbyråns arbete å rättegångsväsendets ombildning, vågar jag härmed vördsamt föreslå,

det Riksdagen för sin del ville besluta, att 25 kap. och 9 § rättegångsbalken får följande ändrade lydelse:
 »I de saker som — — — förlorat; ifrån häradsrätt inom öfriga delar af Svealand (Svea hofrätts domvärjo) på den 60:de dagen;
 i Göta hofrätt etc.»

Stockholm den 26 januari 1897.

Georg Kronlund.

N:o 85.

Af herr **G. A. E. Kronlund**, *angående ändrad lydelse af 17 kap. § 3 rättegångsbalken.*

Nu gällande rättegångsbalk stadgar i 17 kap. 3 § såsom påföljd för ett vittnes underlåtenhet att efter stämning infinna sig vid underdomstol ett visst bestämdt bötesbelopp af tre daler eller en krona femtio öre. Ändamålet med den stadgade påföljden är att tvinga vittnet till inställelse, men uppenbart är att denna påföljd med hänsyn till det obetydliga beloppet skall förfela sin åsyftade verkan, hvilket äfven torde vara hvarje med vår rättskipning förtrogen persons erfarenhet. Vittnespligten är ju ofta en tung pligt och gifvet är, att mången, instämd att vittna, låter egna angelägenheter och annan hänsyn än sin medborgerliga skyldighet gå framför den sistnämnda, synnerligast då ansvaret för försummelse i detta afseende är så ringa.

Såsom en bland orsakerna till den ofta öfverklagade långsamheten i rättskipningen får man otvifvelaktigt särskildt beträffande underdomstolarne räkna den här ofvan angifna bristen på effektivitet i vittneskallelsen. För rättskipningen inom städernas jurisdiktion med deras ofta återkommande domstolssammanträden torde olägenheten ej blifva så känbar. Ett vittnes uteblifvande från ett domstolssammanträde å landet vållar deremot ett onödigt uppskof af ända till ett år med handläggningen af ett mål. Sjelf har jag färsk erfarenheter af förhållandena inom Torneå domsaga. Vid ett af de nordligaste tingslagen, der ting hålles blott en gång om året, har ett mål angående oloflig bräuvinsförsäljning varit anhängigt i fem år och är ännu ej afgjort. Vid första tinget uteblef svaranden, vid det andra infann sig denne och nekade till förseelsen, till det tredje instämde åklagaren vittnen, som uteblefvo, vid det fjärde tillstädeskommo vittnena med anledning af dem förelagda viten, men begärde då svaranden uppskof för att höra vittnen, till det femte hade svaranden instämt sådana, hvilka emellertid uteblefvo, och nu blef målet ånyo uppskjutet. Häri liksom i så många andra fall ser man blott ett uppenbart försök af ena parten att draga ut på tiden med målets afgörande. De ringa bötesbeloppen för vittnenas utevaro betalas ofta af den tredskande parten, som i deras utevaro ser ett förträffligt medel att vinna tid.

En ännu större rättskränkning än nu sagda blifver en följd af omordnade förhållanden, när vittnesförhör påkallas i fråga om häktad person. Ett vittnes utevaro vållar vanligen tre veckors uppskof med ransakningen, en menniska beröfvas derigenom sin frihet under tre veckors längre tid än hvad rättvisligen bort ske, staten får vidkännas utgifter för fångtransport, för fångens bespisning, för nämudemän, för brottmålsdomare, der sådana, såsom i Norrbottens län, förekomma, och för allt detta drabbas uteblifna vittnen af kr. 1: 50 i böter.

Att rättelse i dessa missförhållanden är af nöden torde, af hvad jag ofvan anför, nogsammt inses. Nya lagberedningen har i sitt förslag till lag angående bevisning inför rätta företagit sig en omredigering af nu gällande 17 kap. 3 § rättegångsbalken uti af mig angifna syfte.

Då emellertid en förändring af samma stadgaude är, såsom jag sökt visa, i hög grad af behovet påkallad och lätteligen kan ske utan att afvakta afgörandet af hela ifrågavarande lagförslag, vågar jag föreslå,

det Riksdagen för sin del ville besluta att 17 kap.
3 § rättegångsbalken finge följande förändrade lydelse:

»Vill någon — — — Kommer ej vittne, som stämdt är, böte från och med 5 till och med 100 kronor och lägge sedan viss dag och vite före — — — dertill».

Stockholm den 25 januari 1897.

Georg Kronlund.

N:o 86.

Af herr **G. A. E. Kronlund**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande af förslag till ändring i förordningen ang. försäljning af brännvin m. m. i syfte att erhålla strängare straffbestämmelser vid återfall i förseelse mot förordningen.*

Bland nykterhetsvänliga kretsar framhålles ofta och med skärpa, hurusom den nu gällande lagstiftning, som afser att förebygga oloflig försäljning af spritdrycker, företer åtskilliga brister, som ofta göra det åsyftade ändamålet illusoriskt.

Bland dessa vill jag särskildt framhålla dels de i kongl. förordningen angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 24 maj 1895 förekommande straffbestämmelser för återfall i de förseelser, hvarom i förordningen är fråga, och dels frånvaron af särskilda stadganden om straffskärpning vid fortsatta förbrytelser.

Enligt åberopade förordning drabbas andra resan dylik förseelse af böter från 60 till och med 120 kronor, tredje resan från 120 till och med 240 kronor och först fjerde resan af fängelse.